

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Omavalvontaohjelman raportti

Pelastustoimi 2026

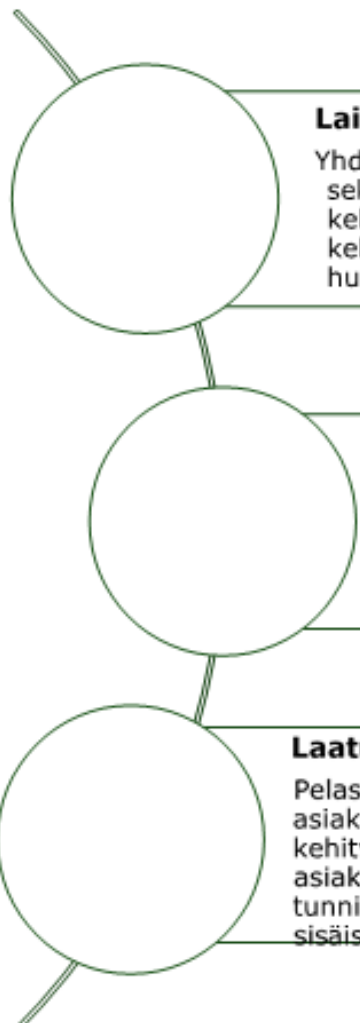
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen johtoryhmä 21.5.2026

Laatu- ja omavalvontaverkoston ohjausryhmä 25.5.2026

Valmius- ja turvallisuuslautakunta 3.9.2026

Pelastustoimen omavalvonnan painopisteet

Lainmukaisuus

Yhdenvertaisuus varmistetaan noudattamalla pelastusalan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimintaohjelman tavoitteita ja toimenpiteitä sekä seuraamalla palvelujen järjestämistä asukkaiden yhdenvertaisuuden toteutumisen näkökulmasta. Osallisuus varmistetaan kehittämällä asiakaskokemuksen mittaamista kansallisella tasolla sekä hyödyntämällä palvelujen käyttäjiltä saatua tietoa palvelujen kehittämisessä. Tehtyjen sopimusten noudattaminen varmistetaan säännöllisellä seurannalla, sopimusten valvonnalla sekä huomioimalla jatkuvuuden turvaaminen hankinnoissa ja kilpailutuksissa.

Saatavuus

Palvelujen **oikea-aikaisuus** varmistetaan seuraamalla säännöllisesti toimintavalmiuksien toteumaa. **Voimavarat** varmistetaan henkilöstöresurssien seurannalla, henkilöstön kelpoisuuden todentamisella, osaamisen varmistamisella sekä seuraamalla työhyvinvointia ja työturvallisuutta. **Palvelujen jatkuvuus** turvataan pelastuslaitoksen sekä sopimuspalokuntien jatkuvuudenhallinnan suunnittelulla, huomioimalla huoltovarmuus sekä toteuttamalla toimitilojen turvallisuuden itsearviointeja.

Laatu

Pelastustoimen **palvelut suunnitellaan ja toteutetaan** mahdollisimman laadukkaasti vastaten toimintaympäristön riskeihin sekä asiakkaiden tarpeisiin. Laadun varmistamiseksi **seurataan mm.** onnettomuusuhkien sekä onnettomuuksien määrän ja syiden kehitystä, toimintavalmiusaikojen tavoitteiden täyttymistä, palvelujen toteutumista ja vaikutusta sekä kustannusvaikutuksia ja asiakaspalautetta. Seurantatiedon pohjalta arvioidaan palvelun toteuttamisen muutostarpeita. Lisäksi **poikkeamien hallinnan** avulla tunnistetaan, selvitetään ja ennaltaehkäistään erilaisia toiminnan poikkeamia. Poikkeamien minimoimiseksi tehdään yhteistyötä sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa eri laajuudessa.

Pelastustoiminnan palvelujen saatavuus ja yhdenvertaisuus

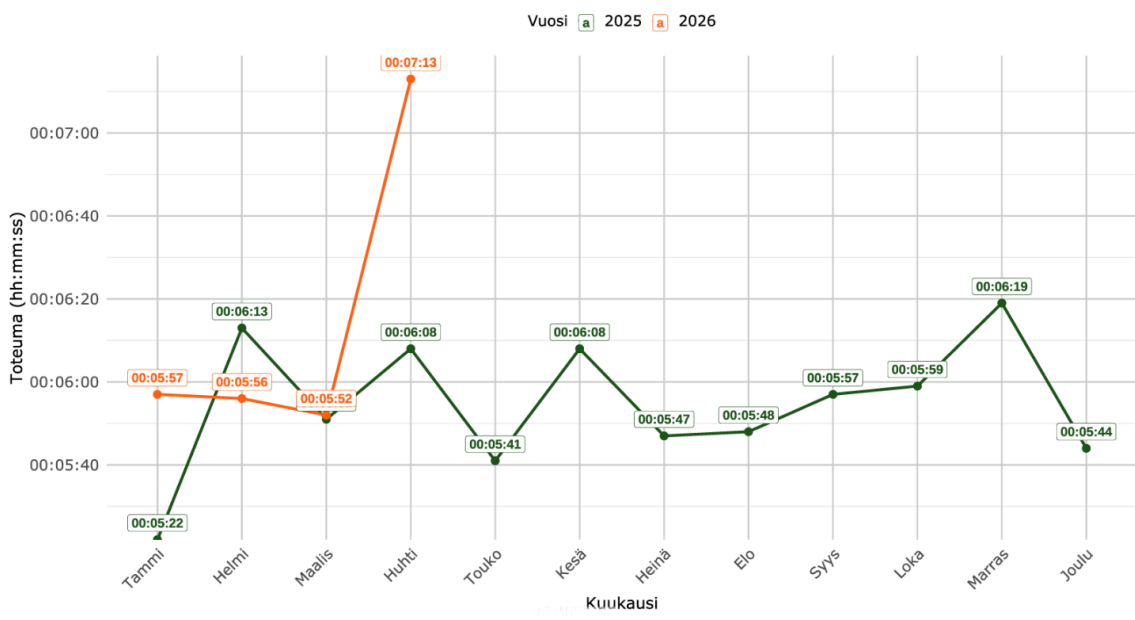
Palvelujen saatavuus ja yhdenvertaisuus, poikkeamat ja toimenpiteet

- Huhtikuussa 2026 ensimmäisen yksikön I-riskiluokan toimintavalmiusajan mediaani (RLMO) on heikentynyt merkittävästi. Mediaanin heikentyminen johtuu mm. pitkistä ajomatkoista, paikannusvirheistä ja liikenneuhkista. Lisäksi Kenttäjohtojärjestelmässä oli (kirjautumis-)ongelmia huhtikuun aikana. **Kuitenkin esimerkiksi I-riskiluokan alueilla tulipaloissa ollaan pysytty tavoitteissa.**
- Pelastustoimen kiireellisistä tehtävistä *tammi-huhtikuussa 2026* on ollut **92 % täysivahvuus** ja **8 % vajaavahvuinen**. Tavoitevahvuinen resurssi ei ole täyttynyt johtuen lähinnä sairauspoissaoloista johtuneesta henkilöstövajeesta.

Muut poikkeamat ja toimenpiteet:

- Kaikkia onnettomuusselosteita ei ole täytetty ohjeiden mukaisen kahden viikon aikana. Tämä johtuu osin inhimillisistä syistä, esim. sijaisjärjestelyistä ja lomista. Vuoden 2025 alusta seuranta on parannettu ja aiheesta muistutetaan edelleen viikoittain.

Ensimmäisen yksikön I-riskiluokan toimintavalmiusajan mediaani (riskiluokan määrittävissä kiireellisissä tehtävissä)

Tavoitevahvuuden täyttyminen pelastustoimen kiireellisissä tehtävissä (tehtävämäärät)

Ajanjakso	1+3 täyttyy	1+3 ei täyty	Yhteensä
1.1.–30.4.2025	1108 (90 %)	121 (10 %)	1129
1.1.–30.4.2026	1236 (92 %)	114 (8 %)	1350

Kooste yli yhden kuukauden vanhoista tekemättömistä ja keskeneräisistä Pronto selosteista

Tehtäviä 30.4.2026	>1kk vanhoja*	Yhteensä*
2197	35 kpl (1,6 %)	168 (6,5 %)

*Tiedot haettu Prontosta 9.5.2026

Onnettomuuksien ehkäisyn palvelujen saatavuus ja yhdenvertaisuus

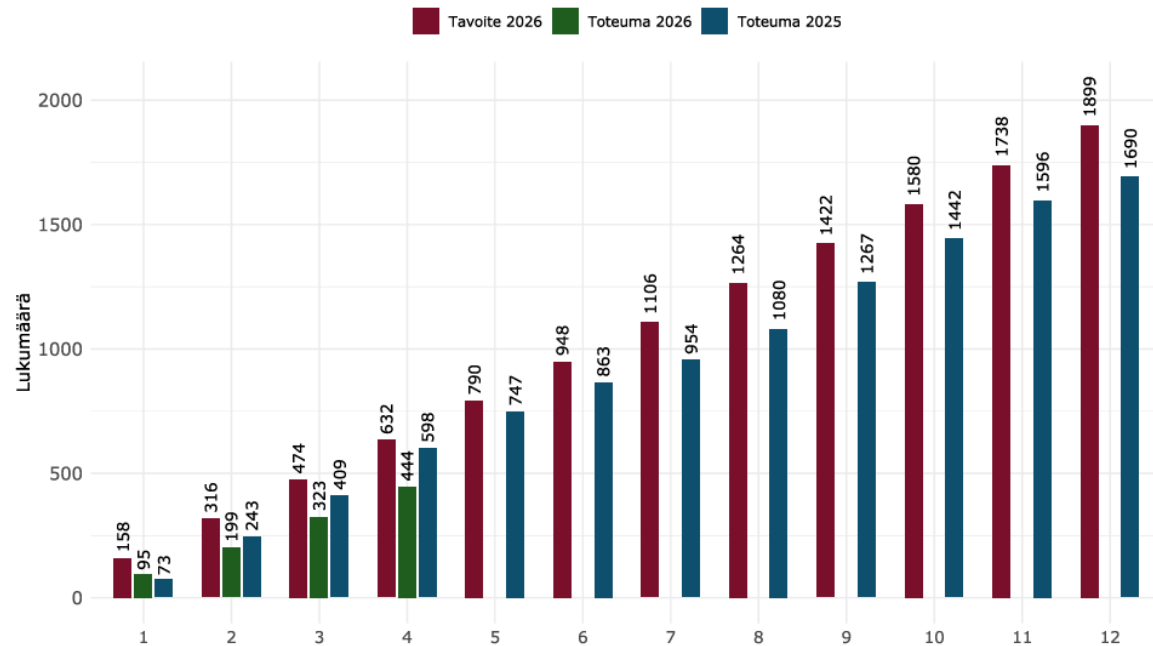

Palvelujen saatavuus, poikkeamat ja toimenpiteet

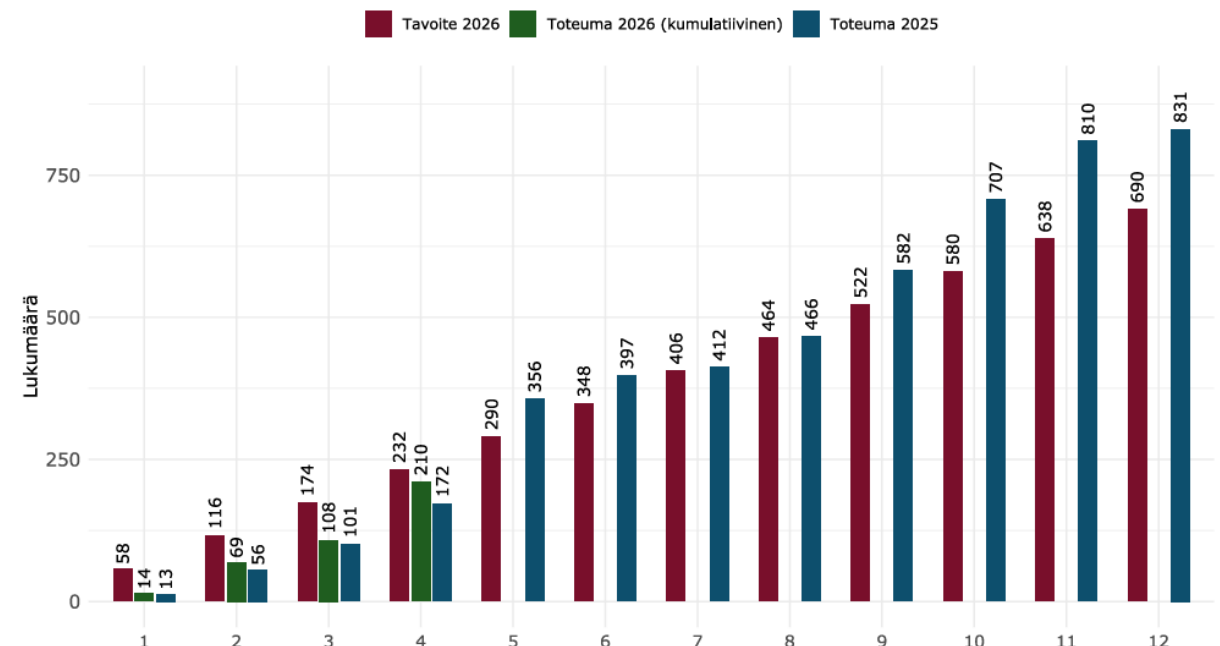

- Valvontatoiminnassa ja turvallisuuskoulutusten määrässä olemme vähän jäljessä tavoitteesta, mutta alkuvuodesta niin käy tyypillisesti. Toimintaa suunnitellaan ja kehitetään ja monet isot tilaisuudet ovat juuri alkuvuodesta. Lisäksi turvallisuuskoulutusten alkusammutuskoulutuksia ei voida pitää talvipakkasilla.
- Paloriski-ilmoitusten määrän uskotaan kasvavan nykyisestä. Elämänhallinnan haasteet korostuvat huonoina taloudellisina aikoina. Lisäksi paloriskivalvonta kestää yhdessä kohteessa pitkään, jopa vuosia, ja sitoo valvonnan osalta resursseja pitkään.

Valvonnan toteuma 2026

Turvallisuusviestinnän toteuma 2026

Pelastustoimen palvelujen vaikuttavuus

Henkilövahingot ja pelastuneet

- Verrattuna vuosien 2022–2025 tammi–huhtikuun keskiarvoon, on onnettomuuksissa kuolleiden määrä on sama. Lievästi ja vakavasti loukkaantuneiden määrä vuonna 2026 on alemmalla tasolla kuin vuosina 2022–2025.
- Vuoden 2026 tammi-huhtikuun aikana on onnettomuuksissa mukana olleiden henkilöiden määrä noussut, kun verrataan vuosien 2022–2025 keskiarvoa samana ajanjaksona. Tämä selittyy vuoden 2026 alun lisääntyneillä pelastustoiminnan tehtävillä.

Onnettomuuskehitys

Tuottamuksellisten ja tahallisten tulipalojen määrä oli vuoden 2026 huhtikuussa **41**, joka oli edeltävän vuoden vastaavaa ajankohtaa alemmalla (~9 %) tasolla (2025 huhtikuu: 45).

Tehtävien määrässä kasvua n. ~10 % verrattuna vuoden 2025 tasoon (~10 %). Onnettomuustyypeittäin tarkasteltuna kasvua oli vaarallisten aineiden onnettomuuksissa, ihmisen pelastustehtävissä sekä vahingontorjuntatehtävissä.

Vuoden 2026 aikana onnettomuuskehityksen seurannan kautta on tuotettu tietoa poliisille sovitun mukaisesti.

Henkilövahingot (tammi–huhtikuu)	2022–2025 ka	2026
Onnettomuudessa kuolleet	7	7
Onnettomuudessa vakavasti loukkaantuneet	10	14
Onnettomuudessa lievästi loukkaantuneet	113	103
Loukkaantuneita yhteensä	123	117

Pelastetut (tammi–huhtikuu)	2022–2025 ka	2026
Onnettomuudessa osallisena olleet henkilöt	789	889
Pelastuslaitoksen välittömästä vaarasta pelastamat henkilöt	14	23
Pelastuslaitoksen pelastamat henkilöt, joilla ei välitöntä vaaraa	31	26
Pelastuslaitoksen suojaväistämät/ evakuoimat henkilöt	11	15

Palontutkinta

Käynnistettyjä palontutkintoja on ollut **14** vuonna 2026 (27 kertaa vuonna 2025), kehitysehdotuksia vuonna 2026 on annettu **1 kpl** ja 7 tutkintaa on kesken. Kaikista valmistuneista tutkinnoista ei ole kirjattu suosituksia taulukkoon, mikä on osaltaan johtunut tutkintaan sekä sen kehittämiseen ja johtamiseen käytettävissä olevien henkilöresurssien rajallisuudesta.

Pelastuslaitoksen henkilöstö ja turvallisuus 1–4/2026

(Kumulatiivinen vertailu 1-4/2025)

Työturvallisuuden keskeiset huomiot

- Joulukuussa 2025 toteutettiin ensimmäinen toimintokohtainen työpaikkaselvitys: Ensihoitotyö, itäinen alue. Vuonna 2026 toteutetaan suunnitelman mukaisesti neljä työpaikkaselvitystä: (1) Pelastuslaitoksen johtaminen ja palvelutuotannon esihenkilötyö (2) ensihoitotyö, läntinen alue (3) asiantuntijatyö (4) pelastustyö, pohjoinen alue.
- Toimintokohtaiset työn vaarojen arvioinnit tehtiin ensimmäisen kerran LaRi-järjestelmään 2025. Keväällä 2026 laaditaan toimenpiteet tunnistettujen riskien vähentämiseksi. Syksyllä 2026 toimintokohtaiset riskit arvioidaan uudestaan. Työn vaarojen arviointi on jatkuva vuosittainen prosessi työturvallisuuden parantamiseksi.
 - Työpaikkaselvitykset ja työn vaarojen arviointi toimivat pohjana työolojen kehittämisessä.
- Uhka- ja vaaratilanteisiin varautumiseen on panostettu vuoden 2025 aikana. Toimintaohjeita on päivitetty ja henkilöstön koulutukset asiaan liittyen käynnistyivät 12/2025. Koulutukset jatkuvat säännöllisesti tulevana vuosina painottuen ensihoitotyötä tekeviin (riskiarvioperustaisesti).

Työtapaturmat 2026*

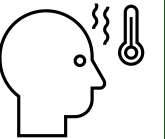
- Työtapaturmia **7 kpl** (15 kpl), joista **2 kpl** (2 kpl) oli vakavia
- Työmatkatapaturmia **1 kpl** (2 kpl), joista **0 kpl** (0 kpl) oli vakavia
- Tapaturmista aiheutui kustannuksia noin **25 745** (38 099) euroa
- Tapaturmista aiheutui **93** (234) poissaolopäivää

Työturvallisuuspoikkeamat

- Uhka- ja väkivaltatilanteiden määrä **14 kpl** (9 kpl)
- läheltä piti -tilanteiden määrä **4 kpl** (8 kpl)
- kehitysehdotuksien ja turvallisuushavaintojen määrä **13 kpl** (6 kpl)

Sairauspoissaolot

- 1–4/2026 koko henkilöstön sairauspoissaoloja oli **3 896 kalenteripäivää** (4 025 kalenteripäivää).
- Tavoite sairauspoissaolojen määrän vähenemistä on toteutunut

* Perustuu vakuutusyhtiö If:n raporttiin, osa lukemista tilastoituu viiveellä.

Savusukelluskelpoisuus pelastusalalla

Pelastuslaitoksen henkilöstöltä edellytetään tehtävän vaatimaa pohjakoulutusta. Pelastuslaitoksella seurataan aktiivisesti henkilöstön fyysistä toimintakykyä, osaamista ja terveydentilaa, jotta henkilöstö täyttää alan vaatimukset.

Huomiot seurannasta:

- Savusukeltajista:
 - **98 %:**lla on FireFit-indeksi voimassa (toimintakyky)
 - **95 %:**lla on työhön vaadittava kelpoisuus voimassa (terveydentila)
- Savusukellushenkilöstön osaamisenhallinta ja seuranta vaatii kehitystyötä.

Pelastuslaitoksen asiakaskokemus 1-4/2026

Palveluista saatu asiakaspalaute:

- Palautteen keskimääräinen käsittelyaika palautejärjestelmässä oli 1,4 arkipäivää. Käsittelyaika on lyhentynyt vertailuajanjaksoon verrattuna prosessia kehittämällä.
- Palautteiden määrä suhteessa asiakaskontakteihin ja tehtävämääriin on vähäinen.
- Suurin osa palautteista koskee työntekijän käytöstä.

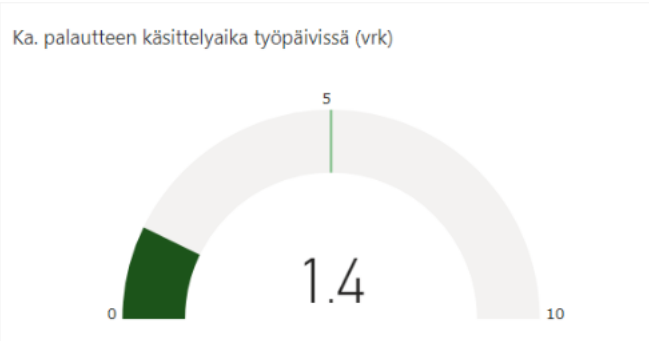

Asiakaspalautteiden määrä 1-4/2026 (1-4/2025)

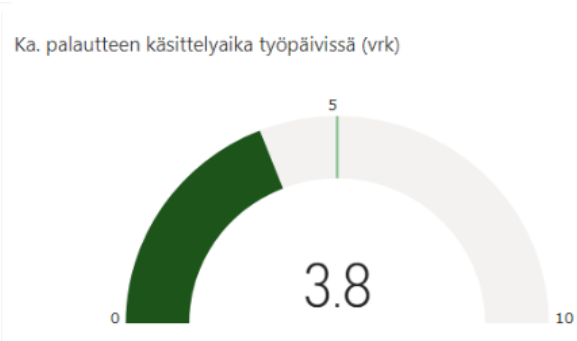
36 kpl
(32) kpl

Tammi-huhtikuu 2026

Tammi-huhtikuu 2025

Asiakaspalautteiden keskeinen sisältö:

- Asiakkaan kohtaaminen
- Ammattitaitoinen työskentely
- Järjestelmän toimivuus

- Työntekijän käytös
- Hoitopäätökset
- Some käyttäytyminen

Pelastuslaitoksen kustannukset ja tuottavuus

Vuoden 2026 talous:

- Toimintatuotot toteutuivat -0,2 M€ talousarviota heikommin. Laskutuksessa on viiveitä sekä maksutuotoissa että myynti- ja muissa tuotoissa etenkin erhe- ja valvontamaksujen osalta resurssivajeesta johtuen. Mietitään toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi.
- Ensihoidon osalta maksutuotot hieman alle TA:n, mikä johtuu mm. tehtävien pienemmästä määrästä.
- Henkilöstökulujen poikkeama tulee lomapalkkakajaksotuksesta sekä eläkekuluista.
- Maaliskuussa on aloittanut uusia pelastajia, joita on saatu rekrytoitua hyvin.
- Ylitöiden toteuma -3 % yli TA:n, mutta +56 % pienempi kuin edellisen vuoden vastaavana aikana.
- Energia-kriisin vaikutukset näkyvät etenkin polttoainekustannuksissa sekä muissa aineiden ja tarvikkeiden hankinnassa. Polttoaineiden hinnan nousu on 10 % ja kum. Ylitys 1-3/26 on 9 %.
- Alkuvuoden tulos edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa heikompi -0,4 M€.

Euroa/asukas (bruttomenot)	TP2024	TP2025	Enn. 2026
Pelastustoimi	69,0	77,5	80,8
Ensihoito	38,5	38,9	40,5
Investoinnit	4,9	5,8	9,9

Kustannustehokkuuden ja tuottavuuden parantamisen toimenpiteiden edistyminen:

- Pelastustoiminnan toimintavalmiuden suunnitteluohje on voimassa ja tulee mahdollistamaan pelastustoiminnan muodostelmien vaihtoehtoiset toteutustavat aiempaa joustavammin. Otaniemen paloaseman kärkiyksikkö on toiminnassa.
- Pelastajien saatavuus on merkittävästi parantunut edellisestä vuodesta ja poikkeamat hälytysvalmiudessa pienentyneet ja ylityömäärä vähentynyt.
- Teknologiahankkeita on seurattu, mutta valtakunnalliset pelastustoimen ICT-hankkeet ovat edelleen pitkittymässä.
- Ensihoidon palvelutason kehittymistä on arvioitu ja tarvittavista muutoksista on sovittu HUS-yhtymän kanssa.

Bruttomenot	TA2026	Tot. 30.4.2026	Enn. 2026
Pelastustoimi	41 344 666	13 664 680	41 255 104
Ensihoito	21 104 384	6 545 167	20 672 136
Yhteensä	62 449 050	20 209 847	61 927 239
Investoinnit	5 053 221	180 482	5 053 221

Omavalvonnin raportti 1-4/2026

Onnistumisia:

- Pelastusyksiköiden tavoitevahvuudet ovat täyttyneet vertailu ajanjaksoa paremmin.
- Pelastajien määrän lisäys.
- Onnettomuuksien ehkäisyjen palveluissa kehitystyötä on tehty runsaasti.
- Tavoite sairauspoissaolojen määrän vähenemistä on toteutunut.
- Uhka- ja vaaratilanteisiin varautumiseen on panostettu.
- Kehitysehdotuksien ja turvallisuushavaintojen määrä on kasvanut.
- Savusukeltajista 98 %:lla on FireFit-indeksi voimassa.
- Asiakaspalautteiden käsittelyaika vertailuajanjaksoon nähden on lyhentynyt.
- Ylitöiden toteuma oli pienempi kuin vertailuajanjaksolla.

Kehittämiskohtia:

- Huhtikuussa 2026 ensimmäisen yksikön I-riskiluokan toimintavalmiusajan mediaani (RLMO) on heikentynyt.
- Onnettomuusselosteiden täyttäminen viivästynyt.
- Palontutkinnan resursseja ja prosessia tulisi kehittää.
- Viidellä prosentilla henkilöistä, joiden tehtävässä edellytetään savusukellusta, ei ole voimassaolevaa kelpoisuuslausuntoa työtehtäviin (määräaikaistarkastus).
- Savusukellushenkilöstön osaamisenhallinta ja seuranta vaatii kehitystyötä.
- Uhkana energiakriisin johdosta kustannusten nousu ja haasteena kuinka pysytään talousarviossa.
- Valtakunnalliset pelastustoimen ICT-hankkeet ovat edelleen pitkittymässä.